

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a sudcov JUDr. Ivana Rumanu a JUDr. Gabriely Gerdovej v právnej veci žalobcu: **B.-E. a.s.**, H., IČO: X., *právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou I. Š., s.r.o. N.*, proti žalovanému: **Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave**, Prievozská č. 32, P.O.BOX 29, 827 99 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0599/99/08 zo dňa 29. septembra 2008, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 3S 226/2008-40 zo dňa 15. decembra 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 3S 226/2008-40 zo dňa 15. decembra 2009 **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 15.12.2009 č.k. 3S 226/2008-40 podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného zo dňa 29.09.2008 č. SK/0599/99/08, ktorým zamietol odvolanie a potvrdil rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie v Nitre pre Nitriansky kraj č. P/0070/04/08 zo dňa 16.06.2008 o uložení pokuty vo výške 10 000,-- Sk pre porušenie ustanovenia § 14 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a nepriznal mu náhradu trov konania.

Rozsudok odôvodnil tým, že podmienkou na uloženie pokuty podľa ustanovenia § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa je porušenie ktorejkoľvek povinnosti ustanovenej

zákonom, čo v prejednávacom prípade bolo zistené a preukázané správnymi orgánmi, keďže v čase kontroly 31 druhov výrobkov nebolo označených jednotkovou cenou podľa § 14 ods. 1 citovaného zákona v nadväznosti na Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 387/2007 Z.z. o označení výrobkov cenami (ďalej len „nariadenie vlády“). Stotožnil sa s právnym záverom žalovaného, že predávajúci je povinný výrobky nachádzajúce sa v ponuke na predaj pre spotrebiteľa označiť v zmysle všeobecných právnych predpisov a nie je vylúčená ani možnosť, aby predávajúci pre lepšiu orientáciu spotrebiteľa uviedol ceny výrobkov aj formou zoznamu. Takýto zoznam však nemôže nahrádzať označenie výrobkov cenou. Nedodržaním povinnosti informovať spotrebiteľa o jednotkovej cene predávaných výrobkov bol znížený rozsah práv spotrebiteľa priznaný mu zákonom a jeho neinformovaním o jednotkovej cene predávaného tovaru nemá spotrebiteľ k dispozícii jednu zo základných informácií o výrobku, ktorá ovplyvňuje jeho ekonomické správanie ohľadom kúpy. Skutočnosť, že nedostatky boli zistené pri pultovom predaji výrobkov kde je väčšia vzdialenosť cenoviek, ktoré spotrebiteľ nemusí vidieť, účastníka zodpovednosti za porušenie povinnosti nezbavuje, nakoľko sa výrobky nachádzali v ponuke pre spotrebiteľa a neboli označené jednotkovou cenou.

Výrok o náhrade trov konania odôvodnil ustanovením § 250k ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalobca, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania, alternatívne zmeniť napadnutý rozsudok tak, že zruší rozhodnutie žalovaného a vec vráti na ďalšie konanie. V dôvodoch odvolania uviedol, že rozhodnutia správnych orgánov vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p., kedy žalovaný síce aplikoval príslušné ustanovenia nariadenia vlády č. 387/2007 Z.z., avšak zvolil výklad, ktorý je v rozpore s jeho účelom. Podľa žalobcu súd nedostatočne zistil stav prejedávanej veci a z jeho odôvodnenia vyplýva, že sa úplne stotožnil s vyjadreniami žalovaného. Namietal, že pri pultovom predaji (kde je väčšia vzdialenosť kupujúceho od ponúkaného tovaru), je možnosť kupujúceho ľahko rozlíšiť a ľahko prečítať jednotkovú cenu ponúkaného tovaru podstatne obmedzenejšia ako pri predaji výrobkov v hypermarketoch (kde kupujúci stojí priamo pred konkrétnym výrobkom a má možnosť dôkladne sa oboznámiť so všetkými údajmi uvedenými pri tom-ktorom výrobku). Preto informáciu o jednotkových cenách za ponúkané tovary v zmysle ustanovenia § 14 ods. 1 zákona 250/2007 Z.z. inak vhodne sprístupnil a to formou zoznamu jednotkových cien nachádzajúceho sa priamo na pulte v predajni a súčasne splnil svoju povinnosť v zmysle § 3 ods. 4 nariadenia č. 387/2007 Z.z., podľa ktorého predajná cena a jednotková cena musia byť ľahko rozlíšiteľné a ľahko čitateľné. V situácii, kedy by mal kupujúci z väčšej vzdialenosti identifikovať pod každým z ponúkaných tovarov na etikete 1/ cenu predajnú (konečnú), 2/ cenu jednotkovú a navyše 3/ cenu vyjadrenú v mene SKK a mene € (nakoľko v čase vykonávanej kontroly a v čase vydania napadnutých rozhodnutí správnych orgánov mal žalobca ako predávajúci povinnosť zobrazovať cenu duálne), nie je možné hovoriť o ľahkej čitateľnosti a ľahkej rozlíšiteľnosti ceny za ponúkaný tovar tak, ako to mal na mysli zákonodarca. Výklad uvedených právnych noriem v súvislosti s predajom tovarov formou pultového predaja tak ako to uvádza žalovaný,

popiera samotný účel týchto právnych noriem, kedy zákonodarca mal v úmysle legislatívne zabezpečiť to, aby každý spotrebiteľ mal možnosť dôkladne, ľahko rozlíšiť a ľahko prečítať informáciu o predávanom tovare, resp. ponúkanej službe a na základe toho sa ekonomicky rozhodnúť. Výklad zvolený žalovaným, ktorý si následne osvojil aj Krajský súd v Bratislave pri rozhodovaní o žalobe, je v príkrom rozpore so zámerom zákonodarcu.

Záverom uviedol, že krajský súd aplikoval právny predpis, ktorý v čase vykonávania kontroly a v čase vydávania rozhodnutí správnymi orgánmi nebol platný a účinný (zákon č. 397/2008 Z.z. účinný od 01.11.2008, ktorým bol novelizovaný zákon č. 250/2007 Z.z., ktorý obsahuje ustanovenie § 14 ods. 1 a ustanovenie § 14a ods. 1), a z uvedeného dôvodu má za to, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, čo je dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku krajského súdu v zmysle § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žiadal rozsudok krajského súdu potvrdiť. Nestotožnil sa s názorom žalobcu, že napadnuté rozhodnutia vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci v dôsledku nesprávneho výkladu žalobcom citovaných ustanovení právnych predpisov. Predmetom úpravy nariadenia vlády č. 387/2007 Z.z. je označovanie predajnej ceny a jednotkovej ceny výrobku, ktoré ponúka predávajúci spotrebiteľovi. Ustanovenie § 3 ods. 1 (ktoré žalobca v podanom odvolaní opomenul), stanovuje predávajúcemu povinnosť označiť výrobok predajnou a jednotkovou cenou. Z ustanovenia § 3 ods. 4 vyplýva, že predajná a jednotková cena musia byť ľahko rozlíšiteľné a ľahko čitateľné. Na základe uvedeného zo zisteného skutkového stavu jednoznačne vyplýva porušenie povinnosti označiť výrobky jednotkovou cenou. Nedodržaním povinnosti informovať spotrebiteľa o jednotkovej cene predávaných výrobkov bol znížený rozsah práv spotrebiteľa priznaných mu danou právnou úpravou. Prvostupňový správny orgán pri určovaní výšky pokuty prihliadol ku skutočnosti, že účelom zákona je i ochrana majetku spotrebiteľa a preto nie je zanedbateľné, že neinformovaním spotrebiteľa o jednotkovej cene predávaného výrobku nemá spotrebiteľ k dispozícii jednu zo základných informácií o výrobku, ktorá ovplyvňuje jeho ekonomické správanie pri kúpe konkrétneho výrobku. V súvislosti s citovaným nariadením a znením zákona o ochrane spotrebiteľa je predávajúci povinný výrobky nachádzajúce sa v ponuke pre spotrebiteľa označiť v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov, čím ale pre lepšiu orientáciu nie je vylúčená možnosť uviesť ich aj formou zoznamu, ktorý ale nemôže nahrádzať označenie výrobkov cenou. Predávajúci musí zabezpečiť, aby pri danom charaktere predaja boli splnené všetky náležitosti týkajúce sa označovania výrobkov cenami. Pokiaľ ide o námietky voči postupu Krajského súdu v Bratislave, ustanovenie § 250i ods. 2 O.s.p. stanovuje súdu možnosť, ale nie povinnosť, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy O.s.p. K aplikácii neúčinného právneho predpisu v odôvodnení rozsudku krajského súdu uviedol, že nemá vplyv na skutkové zistenia ani právnu kvalifikáciu porušenia povinností žalobcom použitú v napadnutých rozhodnutiach, pretože rozhodnutia správnych orgánov vychádzali zo znenia všeobecne záväzných právnych predpisov platných a účinných v čase vykonania kontroly v prevádzkovej jednotke žalobcu a pokiaľ ide

o samotné znenie § 14 ods. 1, novelizovaného zákonom č. 397/2008 Z.z., bolo vypustené slovo „konečnej“ a pridaná nová veta, ktorá však s daným prípadom nesúvisí. Nové ustanovenie § 14a ods. 1, jeho znenie je totožné so znením § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 387/2007 Z.z. účinného v čase vykonania kontroly. Takže skutočnosť, že krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol znenie novelizovaného § 14 ods. 1 a § 14a ods. 1, nezakladá dôvod na zrušenie napadnutého rozhodnutia správneho orgánu č. SK/0599/99/08 zo dňa 29.09.2008.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk, www.nsud.sk, rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Z administratívneho spisu žalovaného a krajského súdu odvolací súd zistil, že dňa 21.02.2008 vykonali inšpektori Slovenskej obchodnej inšpekcie v Nitre kontrolu v prevádzkovej jednotke D., C. (darčeková predajňa), pričom kontrola bola zameraná na dodržiavanie ustanovení zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Kontrolou bolo zistené, že sa v ponuke pre spotrebiteľa nachádzalo 31 druhov výrobkov, u ktorých spotrebiteľ nebol informovaný o konečnej cene – tieto výrobky neboli označené jednotkovou cenou v zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 387/2007 Z.z., čím došlo k porušeniu ustanovenia § 14 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, za ktoré zodpovedá žalobca. Vzhľadom na uvedené bola žalobcovi rozhodnutím Slovenskej obchodnej inšpekcie, inšpektorátu SOI v Nitre pre Nitriansky kraj zo dňa 16.06.2008 č. P/0070/04/08 uložená pokuta vo výške 10 000,- Sk. Na odvolanie žalobcu žalovaný napadnutým rozhodnutím odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu.

Zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (v znení platnom a účinnom v čase vykonania kontroly) v ust. § 1 ods. 1 upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (združenie) a označenie výrobkov cenami.

Podľa § 5 zákona č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veci ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov, kontrolu vnútorného trhu vykonáva

Slovenská obchodná inšpekcia prostredníctvom inšpektorov, ktorí sú zamestnancami Slovenskej obchodnej inšpekcie.

Predávajúci je povinný informovať spotrebiteľa o konečnej cene predávaného výrobku alebo poskytovanej služby a zreteľne označiť výrobok alebo službu cenou alebo informáciu o cene inak vhodne sprístupniť (§ 14 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z.).

Nariadenie vlády č. 387/2007 Z.z. o označovaní výrobkov cenami v ustanovení § 3 upravuje označenie výrobkov. Podľa ods. 1, **predávajúci je povinný označiť výrobok predajnou cenou a jednotkovou cenou. Jednotková cena nemusí byť vyznačená, ak je zhodná s predajnou cenou.**

Predajná cena a jednotková cena musia byť ľahko rozlíšiteľné a ľahko čitateľné (§ 3 ods. 4 nariadenia vlády).

Najvyšší súd ako súd odvolací sa stotožnil so záverom krajského súdu, že vyššie citované ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády jednoznačne stanovuje povinnosť predávajúcemu označiť výrobok predajnou a jednotkovou cenou, ktoré musia byť ľahko rozlíšiteľné a ľahko čitateľné (ods. 4), a nič na tom nemení ani skutočnosť, že informácia o cene výrobkov môže byť vhodne sprístupnená a k dispozícii hoci aj formou zoznamu umiestneného na pulte v predajni. Považuje však za potrebné zdôrazniť, že predmetné správne konanie bolo vedené voči žalobcovi pre porušenie jeho povinnosti ako predávajúceho informovať spotrebiteľa o konečnej a jednotkovej cene predávaného výrobku (zákon o ochrane spotrebiteľa s vykonávacím právnym predpisom – nariadením vlády), a preto nemožno súhlasiť s námietkou, že vzhľadom k forme pultového predaja bola takýmto spôsobom dostupnosť pre spotrebiteľov zabezpečená lepšie ako keby boli jednotlivé výrobky označené cenovkami. Úmyslom zákonodarcu uvedenou právnou normou bolo zabezpečiť spotrebiteľovi možnosť dôkladne ľahko rozlíšiť a ľahko prečítať informáciu o cene predávaného výrobku, resp. poskytovanej služby a na základe toho sa ekonomicky rozhodnúť.

Podľa § 250i ods. 1 O.s.p., *pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia*. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúvanie napadnutého rozhodnutia.

Pri preskúvaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Žalobca v odvolaní tiež namietal nesprávnu aplikáciu právneho predpisu krajským súdom (§ 14 ods. 1 a § 14a zákona č. 250/2007 Z.z. novelizovaného zákonom č. 397/2008 Z.z., ktorý platí od 1.11.2008). Aj keď senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považuje túto námietku žalobcu za dôvodnú, uvedené pochybenie nemalo žiaden vplyv na podstatu veci (na skutkové zistenia ani právnu kvalifikáciu porušenia povinností

žalobcom zistené v čase kontroly správnym orgánom), ani na výrok rozhodnutia súdu, preto ju nemožno hodnotiť za takú, ktorá by mala za následok vecnú nesprávnosť rozsudku krajského súdu ako celku a preto uvedené nepovažoval senát odvolacieho súdu za dôvod na zrušenie rozsudku krajského súdu (§ 221 O.s.p.).

Podľa § 24 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo právnymi aktmi Európskych spoločenstiev v oblasti ochrany spotrebiteľa, uloží orgán dozoru výrobcovi, predávajúcemu, dovozcovi alebo dodávateľovi, alebo osobe uvedenej v § 26 pokutu do 2 000 000,-- Sk; za opakované porušenie povinnosti počas 12 mesiacov uloží pokutu do 5 000 000,-- Sk.

Pri určení výšky pokuty sa prihliada najmä na charakter protiprávneho konania, závažnosť porušenia povinnosti, spôsob a následky porušenia povinnosti (§ 24 ods. 5 citovaného zákona o ochrane spotrebiteľa).

Kontrola dodržiavania predpisov, ktoré sú prijaté v oblasti ochrany spotrebiteľa je opodstatnená tak isto, ako aj prísne sankcie v prípade ich porušenia, a preto pokuta vo výške 10 000,-- Sk (331,94 €) je vzhľadom na všetky okolnosti prípadu primeraná tak z hľadiska represívneho ako aj preventívneho.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti nemá odvolací súd pochybnosti o dôsledných a správnych skutkových zisteniach žalovaného a správneho orgánu prvého stupňa, plne sa stotožnil s ich právnym posúdením a dôvodmi napadnutého rozsudku a súc viazaný rozsahom podaného odvolania napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

Žalobcovi uložená pokuta na dolnej hranici zákonom stanovenej sadzby je primeraná k zistenému porušeniu zákona a rozsahu dopadu na spotrebiteľa.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. a s použitím ustanovenia § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že žalobcovi ich náhradu nepriznal, pretože v konaní nebol úspešný.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku **nie je** prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 07. decembra 2010

JUDr. Jana Zemková, PhD. , v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Alena Augustiňáková